

POGŁOWIE BYDŁA I OWIEC W CZERWCU 2003 R.¹

W czerwcu 2003 r. pogłowie bydła wynosiło 5488,9 tys. sztuk, a owiec 337,8 tys. sztuk.

Wyniki badania, w porównaniu z danymi uzyskanymi z Powszechnego Spisu Rolnego 2002 r., wykazały:

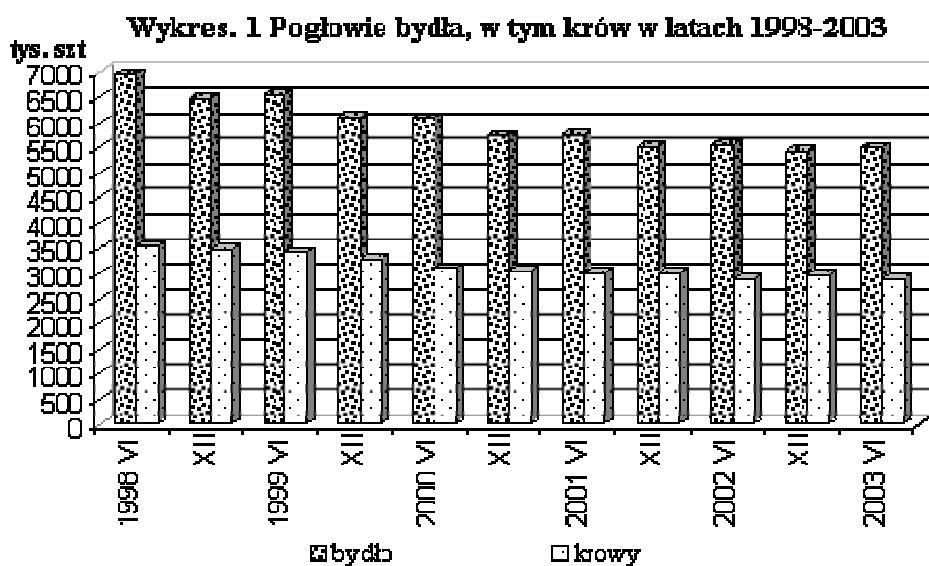
- spadek liczebności stada bydła ogółem o 0,8%, w tym:
- wzrost populacji bydła dorosłego, tj. w wieku 2 lat i więcej o 4,7%, w tym zwiększenie pogłowia krów o 0,8%,
- zmiany w strukturze stada bydła wyrażające się zmniejszeniem udziału cieląt oraz młodego bydła w wieku 1-2 lat, a wyraźnym wzrostem udziału bydła w wieku 2 lat i więcej,
- spadek ogólnego pogłowia owiec o 2,2%, w tym:
- zmniejszenie populacji macierek owczych jednorocznych i starszych o 1,2%.

1. Źródło informacji stanowiły:

- uogólnione wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej, przeprowadzonego na próbie ok. 15 tys. gospodarstw indywidualnych utrzymujących w/w gatunki zwierząt,
- dane sprawozdawcze jednostek sektora publicznego i prywatnego (bez gospodarstw indywidualnych).

Bydło

W czerwcu 2003 r. pogłowie bydła wynosiło **5488,9 tys. sztuk** i było o 43,8 tys. sztuk (o 0,8%) niższe od stanu notowanego w maju 2002 r., ale w porównaniu z liczebnością stada w grudniu 2002 r. - wzrosło o 67,9 tys. sztuk (o 1,3%).

Pogłowie krów wzrosło w porównaniu z majem 2002 r. o 24,2 tys. sztuk (o 0,8%) do poziomu **2897,4 tys. sztuk**, a w stosunku do stanu w grudniu 2002 r. - spadło o 69,8 tys. sztuk (o 2,4%).

Tabl. 1. Pogłowie bydła w czerwcu według sektorów własnościowych.

Wyszczególnienie a - 2000 b - 2001 ¹ c - 2002		Ogółem	Sektor		Struktura pogłowia ogółem w odsetkach	Dynamika	
			prywatny	publiczny		czerwiec	grudzień
		w tysiącach sztuk				ub.r.=100	= 100
Bydło ogółem	a	5734,3	5618,3	116,0	100,0	94,3	100,2

	b	5532,7	5431,1	101,6	100,0	96,5	100,6
	c	5488,9	5401,8	87,1	100,0	99,2	101,3
Krowy	a	3005,3	2956,8	48,5	52,4	97,0	98,6
	b	2873,2	2828,3	44,9	51,9	95,6	96,1
	c	2897,4	2858,1	39,3	52,8	100,8	97,6
Bydło pozostałe	a	2729,0	2661,5	67,5	47,6	91,4	102,0
	b	2659,5	2602,8	56,7	48,1	97,5	106,0
	c	2591,5	2543,7	47,8	47,2	97,4	105,6

1/ Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego - stan w maju 2002 r.

W sektorze prywatnym, w czerwcu 2003 r., pogłowie bydła wynosiło **5401,8 tys. sztuk** i spadło w ciągu roku o 29,3 tys. sztuk (o 0,5%), a w porównaniu ze stanem w grudniu 2002 r. wzrosło o 82,9 tys. sztuk, tj. o 1,6%. W gospodarstwach indywidualnych pogłowie bydła wynosiło 5174,9 tys. sztuk, tj. odpowiednio o 51,3 tys. sztuk (o 1,0%) mniej niż w maju 2002 r. ale o 53,2 tys. sztuk (o 1,0%) więcej niż w grudniu ubiegłego roku.

W sektorze publicznym pogłowie bydła zmniejszyło się od maja 2002 r. o 14,5 tys. sztuk, a w porównaniu ze stanem w grudniu 2002 r. - o 15,0 tys. sztuk (odpowiednio o 14,2% i o 14,6%) do poziomu **87,1 tys. sztuk**.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wynosiła w czerwcu 2003 r. **32,5 szt.**, w tym krów **17,1 szt.**, wobec 32,7 i 17,0 szt. w maju przed rokiem.

W strukturze stada bydła ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w czerwcu 2003 r. wynosił:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku - 24,6%,
- młode bydło hodowlane i rzeźne w wieku 1-2 lat - 17,0%,
- krowy - 52,8%,
- pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne w wieku 2 lat i więcej - 5,6%.

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła, rejestrowaną w maju 2002 r., zmalał udział cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 0,4 pkt) oraz młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 2,6 pkt), natomiast wzrósł udział bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 3,0 pkt), w tym krów (o 0,9 pkt).

Wyniki czerwcowego badania pogłowia bydła wskazują na dalsze utrzymywanie się tendencji spadkowych w chowie bydła, przy czym skala rocznego spadku liczebności stada uległa pewnemu wyhamowaniu. Niewątpliwym wpływem na brak wyraźnych oznak prorozwojowych zachowań producentów bydła rzeźnego miały, rejestrowane już od wielu miesięcy, niekorzystne uwarunkowania ekonomiczne chowu bydła rzeźnego. Przy znacznie wyższej rynkowej podaży żywca wołowego w okresie pierwszych 6 miesięcy 2003 r. (skup żywca rzeźnego wołowego w I półroczu br. wzrósł, w porównaniu z 2002 r., aż o 24,5%), ceny żywca wołowego, zarówno w skupie jak i w obrotach targowiskowych, utrzymywały się na niższym poziomie niż notowano w analogicznym okresie ubiegłego roku. Jednocześnie, w związku ze słabym przeżimowaniem zbóż i utrzymującą się w wielu regionach kraju suszą, wzrastać zaczęły, zwłaszcza od II kwartału br., targowiskowe ceny ziemiopłodów paszowych. Taki rozwój cen wpływał w sposób istotny na pogorszenie opłacalności chowu bydła rzeźnego.

Tabl. 2. Ceny żywca wołowego i ziemiopłodów paszowych w okresie I półrocza 2003 r.

Miesiąc/rok	Ceny skupu		Ceny targowiskowe					
	żywca wołowego		żywiec wołowy		zboża podstawowe		siano łąkowe	
	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/dt	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/dt	analogiczny okres poprzedniego roku = 100
Grudzień 2002	2,73	93,7	2,74	91,0	40,45	92,2	21,16	99,2
Styczeń 2003	2,63	90,4	2,64	89,2	40,78	92,3	21,07	98,7
Luty 2003	2,66	91,6	2,59	87,8	41,45	93,6	21,27	99,9
Marzec 2003	2,64	91,2	2,61	88,2	42,73	96,2	21,52	100,5
Kwiecień 2003	2,68	93,5	2,67	90,2	44,63	100,8	21,65	101,2
Maj 2003	2,57	93,3	2,58	89,3	46,51	108,1	21,19	103,0
Czerwiec 2003	2,55	95,1	2,53	92,7	47,69	114,8	20,78	101,9

W czerwcu 2003 r. za 1 kg żywca wołowego rolnicy otrzymywali w skupie 2,55 zł, tj. o 4,9% mniej niż w czerwcu roku ubiegłego, a w obrotach targowiskowych odpowiednio - 2,53 zł, tj. o 7,3% mniej.

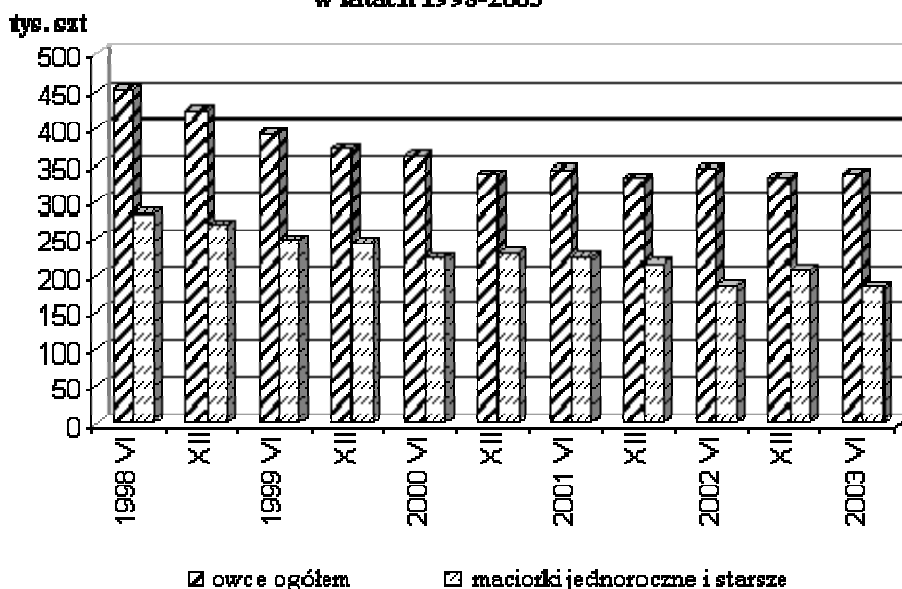
Niekorzystnie kształtowały się również uwarunkowania produkcyjno-rynkowe w chowie bydła mlecznego. Przy zwiększonej podaży mleka do skupu (w I półroczu 2003 r. skupiono o 21,2% więcej mleka niż w analogicznym okresie 2002 r.) ceny mleka utrzymywały się na niższym niż przed rokiem poziomie. Średnia cena skupu mleka za 6 miesięcy 2003 r. (71,58 zł za 100 l), w porównaniu z przeciętną ceną skupu notowaną w analogicznym okresie 2002 r. (75,70 zł za 100 l), była niższa o 5,4%.

W przekroju terytorialnym, spadek pogłowia bydła w czerwcu 2003 r., w porównaniu ze stanem w maju 2002 r., wystąpił w 9 województwach. Najgłębszy spadek, o ponad 5%, odnotowano w województwach: opolskim (o 7,6%), pomorskim (o 7,1%) i zachodniopomorskim (o 5,5%). W pozostałych 7 województwach populacja bydła wzrosła, a najsilniej w województwach: łódzkim (o 2,7%) i małopolskim (o 2,5%).

Owce

W czerwcu 2003 r. odnotowano dalszy, w skali roku, spadek liczebności ogólnego stada owiec.

Wykres 2. Pogłowie owiec, w tym maciorek jednorocznych i starszych w latach 1998-2003

Pogłowie owiec w całym rolnictwie wynosiło **337,8 tys. sztuk** i było niższe o 7,5 tys. sztuk (o 2,2%) od wielkości notowanych w maju 2002 r. Populacja maciorek owczych jednorocznych i starszych zmniejszyła się od maja ub.r. o 2,3 tys. sztuk (o 1,2%) do poziomu **185,0 tys. sztuk**.

W porównaniu do stanu w grudniu 2002 r. ogólne pogłowie owiec wzrosło o 5,6 tys. sztuk (o 1,7%), ale stado maciorek zmniejszyło się o 23,0 tys. sztuk, tj. o 11,0%.

Tabl. 3. Pogłowie owiec w czerwcu według sektorów własnościowych.

Wyszczególnienie a - 2000 b - 2001 ¹ c - 2002		Ogółem	Sektor		Struktura pogłowia ogółem w odsetkach	Dynamika	
			prywatny	publiczny		czerwiec	grudzień
		w tysiącach sztuk				ub.r.=100	=100
Owce ogółem	a	343,4	321,7	21,7	100,0	95,0	102,0
	b	345,3	326,4	18,9	100,0	100,8	104,3
	c	337,8	321,0	16,8	100,0	97,8	101,7
w tym maciorzki	a	224,4	211,9	12,5	65,4	100,7	98,2
1-roczone	b	187,3	176,4	10,9	54,2	83,4	86,8

i starsze	c	185,0	175,0	10,0	54,8	98,8	89,0
-----------	---	--------------	--------------	-------------	-------------	-------------	-------------

1/ Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego - stan w maju 2002 r.

W sektorze prywatnym pogłowie owiec, w porównaniu z majem 2002 r., obniżyło się o 5,4 tys. sztuk (o 1,6%), a w stosunku do stanu w grudniu 2002 r. wzrosło o 6,6 tys. sztuk (o 2,1%) do poziomu **321,0 tys. sztuk**. W gospodarstwach indywidualnych stan pogłowia owiec zmniejszył się w skali roku o 4,6 tys. sztuk (o 1,5%), a w stosunku do grudnia 2002 r. - wzrósł o 5,9 tys. sztuk (o 1,9%) do poziomu 306,8 tys. sztuk.

W sektorze publicznym stado owiec spadło od maja 2002 r. o 2,1 tys. sztuk (o 11,2%), a w porównaniu z grudniem 2002 r. zmniejszyło się o 1,0 tys. sztuk (o 5,7%) do stanu **16,8 tys. sztuk**.

W czerwcu 2003 r. obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła **2,0 sztuki**, tj. analogicznie jak w maju przed rokiem.

W strukturze pogłowia owiec ogółem udział maciorek jednorocznych i starszych wynosił **54,8%** i w porównaniu z majem 2002 r. zwiększył się o 0,6 pkt.

W przekroju terytorialnym, spadek pogłowia owiec w czerwcu 2003 r., w porównaniu ze stanem w maju 2002 r., wystąpił w 11 województwach. Najgłębszy spadek, o ponad 5%, odnotowano w województwach: mazowieckim (o 14,8%), lubelskim (o 7,0%) i zachodniopomorskim (o 5,3%). W pozostałych 5 województwach populacja owiec wzrosła, a najsilniej w województwach: podlaskim (o 3,6%), lubuskim i łódzkim (o 2,8%).

TABL. 4. POGŁOWIE BYDŁA I OWIEC W 2003 R.

Stan w czerwcu					
Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny			Sektor publiczny
		razem	w tym		
			gospodarstwa indywidualne	spółdzielnie produkcji rolniczej	
W tysiącach sztuk					
Bydło	5488,9	5401,8	5174,9	59,3	87,1
cielęta w wieku poniżej 1 roku	1349,2	1325,2	1263,5	17,1	24,0
młode bydło w wieku 1 - 2 lat	931,9	915,2	869,5	11,8	16,7
bydło w wieku 2 lat i więcej	3207,8	3161,4	3041,9	30,4	46,4
krowy	2897,4	2858,1	2755,3	25,5	39,3
Owce	337,8	321,0	306,8	8,5	16,8
w tym maciorki jednoroczne i starsze	185,0	175,0	168,9	3,1	10,0
Maj 2002 (PSR) = 100					
Bydło	99,2	99,5	99,0	94,5	85,8
cielęta w wieku poniżej 1 roku	97,5	97,8	97,4	96,5	81,9
młode bydło w wieku 1 - 2 lat	86,0	85,9	85,1	86,1	94,2
bydło w wieku 2 lat i więcej	104,7	105,0	104,6	97,2	86,1
krowy	100,8	101,1	100,6	94,3	87,5
Owce	97,8	98,4	98,5	102,0	88,8
w tym maciorki jednoroczne i starsze	98,8	99,2	100,9	63,5	92,4
Grudzień 2002 = 100					
Bydło	101,3	101,6	101,0	100,1	85,4
cielęta w wieku poniżej 1 roku	110,0	110,6	110,4	107,9	86,8
młode bydło w wieku 1 - 2 lat	95,7	95,9	95,0	87,6	86,7
bydło w wieku 2 lat i więcej	99,6	99,8	99,3	101,6	84,1
krowy	97,6	97,8	97,2	101,2	87,9
Owce	101,7	102,1	101,9	112,5	94,3
w tym maciorki jednoroczne i starsze	89,0	88,4	88,7	78,7	99,1
Obsada zwierząt w sztukach					
Bydło na 100 ha użytków rolnych ^a	32,5	33,8	34,8	18,3	9,3
Owce na 100 ha użytków rolnych ^a	2,0	2,0	2,1	2,6	1,8

^a użytki rolne bez gruntów różnych niestanowiących gospodarstw rolnych według PSR 2002 r.

Województwa	Ogółem	Cielęta w wieku poniżej 1 roku	Młode bydło w wieku 1-2 lat	Bydło w wieku 2 lat i więcej		Owce	w tym maciorki jednoroczne i starsze
				razem	krowy		
	w sztukach						
Ogółem							
Polska	5488943	1349209	931913	3207821	2897425	337792	185013
Dolnośląskie	135954	39565	26292	70097	61892	14067	7140
Kujawsko-pomorskie	399754	114558	93464	191732	167743	29290	18406
Lubelskie	425350	92893	55602	276855	260730	25191	15821
Lubuskie	70207	20611	14906	34690	29931	4318	1708
Łódzkie	462510	114167	65668	282675	260209	25500	13472
Małopolskie	294440	66435	32333	195672	183544	83923	47016
Mazowieckie	924775	198517	135811	590447	545118	11549	7227
Opolskie	125714	35110	28050	62554	55693	3403	2323
Podkarpackie	195051	32108	14343	148600	141316	14517	6763
Podlaskie	690870	151875	105409	433586	378716	22890	12026
Pomorskie	186880	49454	43574	93852	81198	13437	6918
Śląskie	151030	41957	28335	80738	73503	22617	10632
Świętokrzyskie	206546	52190	28603	125753	115263	4382	2270
Warmińsko-mazurskie	398827	115001	77336	206490	185172	9389	5659
Wielkopolskie	705204	192257	156335	356612	308013	45255	23245
Zachodniopomorskie	115831	32511	25852	57468	49384	8064	4387
Gospodarstwa indywidualne							
Polska	5174911	1263496	869498	3041917	2755299	306757	168858
Dolnośląskie	109653	32421	21340	55892	49367	12761	6251
Kujawsko-pomorskie	362411	103799	85559	173053	152389	22689	15009
Lubelskie	419326	91052	54454	273820	258100	23070	14765
Lubuskie	55287	16717	11718	26852	22844	4170	1639
Łódzkie	457499	112960	64669	279870	258034	24738	13164
Małopolskie	289034	64930	31309	192795	181074	83434	46750
Mazowieckie	919950	196698	135031	588221	543267	11118	7093
Opolskie	92740	26892	20662	45186	40665	3351	2275
Podkarpackie	191309	31064	13582	146663	139968	14058	6489
Podlaskie	688802	151323	105036	432443	377777	22862	11998
Pomorskie	167119	44323	39381	83415	72156	11582	5593
Śląskie	143186	39967	26753	76466	70106	21461	9678
Świętokrzyskie	205630	51921	28493	125216	114787	4252	2199
Warmińsko-mazurskie	378568	110288	73930	194350	174310	8677	5162
Wielkopolskie	603690	163650	135796	304244	263082	31596	16872
Zachodniopomorskie	90707	25491	21785	43431	37373	6938	3921